

کاشفک

به بهانه سوره کوثر

تک خوشه

حساب و کتاب

فکرش، آدم را به وحشت می اندازد!

فکر این که سرنوشت یک زندگی، با جملات و حساب و کتاب های به ظاهر ساده و روزمره، رقم می خورد.

این که کل زندگی یک آدم، از هست ها و نیست هایی شکل می گیرد که در ذهن دارد.

«حسین (علیه السلام) امام و ولی جامعه و وصی پیامبر است.»

«حسین نوه پیامبر، و به دنبال رسیدن به حکومت است»

این دو تا «است» ساده، دو نوع زندگی متفاوت را رقم می زند. هر یک با خود هزاران هزار باید و نباید می آورد.

بهشت و جهنم را رقم می زند.

وقتی «است» کسی بشود حکومت ری، باید و نبایدش می شود حسین را کشتن در صحرای کرب و بلا...

می شود با اسب تاختن بر روی پیکر تنها یادگار رسول الله (صلی الله علیه و آله)...

وقتی «است» کسی بشود، رضایت خدا و ولی خدا، باید و نبایدش می شود... می شود...

می شود، سر پرتاب شده وهب توسط مادرش به سمت یزیدیان که نباید آنچه در راه خدا

با تبسم از خاکسترهای ریز روی سرت استقبال کن، تا عطا شود به تو کوثر!

از سنگ زن به پیشانی ات، کینه به دل نکیر و پیش خدا نه نفرین کن و نه شکایت، باز با لبخند عبور کن تا عطا شود به تو کوثر!

داده است، پس بگیرد.

می شود گلوی خونین علی اصغر.

می شود لب های تشنه خونین.

می شود، غیرت عباس که باید برای اطاعت امر ولّیش، قیامت به پا کند کنار علقمه!

می شود همه آنچه که در کریلا حماسه می نامندش. آنچه که زینب کبری، جمیل نامیدش.

هست ها و نیست هایی که در ذهن توست، قلم هایی است که باید و نبایدهای مهم زندگی را ثبت می کنند. مسیر زندگی را تعیین می سازند.

...

یک بار دیگر، به هست ها و نیست هایی که در ذهن داری، نگاه کن. به بایدها و نبایدهایت، به حساب و کتاب هایی که در روز می کنی، به جملاتی که بر زبانت جاری می کنی، و حتی جملاتی که در فکرت می آید. همه اینهاست که تو را می سازد. اینها، قلمی است که تو،

خودت را با آنها ثبت می کنی در هستی!

بیا و این بار خودت را، همه خودت را، با قلم محبت حسین (علیه السلام) ثبت کن در هستی! قلمی که هست و نیستش از جنس اطاعت و ولایت پذیری است، بی شک مرکبی دارد به رنگ شهادت...

خوشا آنکه خودش را به رنگ شهادت ثبت می کند در هستی!

صاحب امتیاز: احمد رضا اخوت

مدیر مسئول: فاطمه قنبریان

سر دبیر: نعیمة پورصالحی

هیأت تحریریه: دانشجویان مدرسه قرآن و عترت (علیهم السلام) (کاشفیون)

کاشف

امام باقر (علیه السلام) فرمودند:

هر گاه می خواهی بدانی که در تو خیری هست به دل خویش بنگر؛ اگر فرمانبران خدا را دوست و نافرمانان خدا را دشمن می داری پس

در تو خیری هست و خدا هم تو را دوست می دارد، و اگر پیروان خدا را دشمن است و نافرمانان را دوست پس در تو خیری نیست

و خدا با تو دشمن است و آدمی با آن کسی است که دوست می دارد.

مصادقة الاخوان-ترجمه خراسانی کاظمی، ص: ۵۳

کاشف

سه شنبه
۹ اسفند ۱۳۹۰
مدرسه دانشجوی قرآن و عترت
دانشگاه تهران
شماره ۴۰
KashefNews@Live.com
سال اول

برای عضویت در گروه خبرنگاران افتخاری کاشف نام خود را همراه با عبارت «خبرنگار» به شماره ۰۹۱۹۳۱۰۳۶۹۹ پیامک کنید.

رضا باقر (علیه السلام)
رضای علی (علیه السلام)
رضا علی (علیه السلام)
رضا علی (علیه السلام)

فاطمه زهرا جعلی

هفته‌نامهٔ فرهنگی، خبری مدرسهٔ دانشجویی قرآن و عترت دانشگاه تهران

به‌نام ســـلام

غواصی در جهاد نرم!

مثل کسی که منتظر است صدایش کنند و بی‌آنکه خوانده شود، می‌گوید بله، مستعد انس گرفتن بود؛ مستعد غور و فرو رفتن به حریم دیگران و نیز اجازه ورود دادن به حریم خودش. حرارت او نسبت به این موضوع، بسیار بیشتر از اشتیاق اطرافیان بود و همین نسبت نامتناسب، -یعنی سردی دیگران در مقابل حرارت او- نقش يك حفاظ را برای او پیدا کرد. البته نقش ذائقه‌ی پذیرش طبیات را نیز در مصونیت او، نمی‌توان نادیده گرفت. می‌شود فهمید، همانقدر که چنین انسی می‌تواند فرصتی برای رشد و بالندگی باشد، خطرناک نیز هست. مشهور است يك کودک را حقیقتاً خداوند از خطرات حفظ می‌کند، این حقیقت در خصوص غیر کودک نیز صادق است و من با تمام گوشت و پوست خود، درک و باورش کرده‌ام.

هم کسی مانند فرد یاد شده، که چنین زمینه‌ای از انس را داراست و هم کسی که می‌تواند با او ارتباط نزدیکی را ایجاد کند، ورود به يك عمق کرده‌اند، ورودی که ملازم با قرب بوده و دانستن بسیاری از اسرار شخصی و حتی وجودی افراد با آن مرتبط است. در واقع این قرب هم اجازه راه‌دادن می‌خواهد و هم استعداد راه‌یافتن را می‌طلبد. انس از زاویه یادشده، بسیار مشابه غواصی است و البته کیست که نداند غواصی به‌رغم حساسیت‌ها، زیبایی و اهمیتش، بسیار پرخطر هم هست.

پیش‌خوان

مے خوام برم به مشهد و...

پشت پنجره

بنگر شکوه‌بیست را!

کلاس ختم مفهومی قرآن استاد اخوت، شنبه‌ها، سوره مبارکه نساء

سخت‌ترین لحظات یک کلاس قرآن برای اکثر شاگردانش، زمان وداع با یک سوره است. درست مثل خواندن زیارت وداع! درست مثل خارج شدن از حرمی مقدس! باید بروی، ولی مدام برمی‌گردی و پشت سر را نگاه می‌کنی و تمنای زیارتی مجدد داری. سخت است وداع با یک سوره در حالی که مطمئنی آنچه که قلبت نوش جان کرده، قطره‌ای هم از دریای بی انتهای معارف یک سوره نیست! سخت است و این سختی را تنها و تنها به شوق آشنایی با سوره‌ای تازه به جان می‌خری. هر سوره‌ای که در کلاس آغاز می‌شود، دری است که از موحّد، کسی است که همه زیبایی‌های بیت را جلوه و مظهر رحمت حق بداند و به جز رحمت جاری حق، چیز دیگری مشاهده نکند.

سمت بهشت گشوده می‌شود. نه هر سوره‌ای که هر آیه قرآن، دری از درهای بهشت است و ما افتخار می‌کنیم که زیاده‌خواهانی هستیم که بهشت را با همه درهایش می‌خواهیم!

يك مربی تربیتی در يك مدرسه، بدون به عمق زدن و ورود پیدا کردن در شئون زندگی دانش‌آموزان، نمی‌تواند به فتح دست یابد. در واقع بستر بیرون از مدرسه در صورت صالح بودن افراد، محمل تأثیرگذاری و تأثیر‌پذیری مثبت است. هیچ دو دوستی بدون دانستن شئونی از زندگی شخصی یکدیگر، به صمیمیت نمی‌رسند. حتی هیچ پدر و مادری با منطق رسمی، نمی‌توانند از ساحت وجودی و شخصیتی فرزندان باخبر شوند. اساساً رشته ارتباطی انسان‌ها در اعماق وجودی آنهاست که شکل می‌گیرد. اعماقی که لایه‌ای از ملکوت محسوب می‌شوند.

صیدِ مرواریدهای الهی جز با فرو رفتن در دریای با عظمت و با شکوه بندگان او، که سطحی از دریاهای غیب و ملکوت هستند، میسر نیست.

پس صیدِ مرواریدهای الهی جز با فرو رفتن در دریای با عظمت و با شکوه بندگان او، که سطحی از دریاهای غیب و ملکوت هستند، میسر نیست. نا گفته پیداست که این ساحت به همان میزان که باشکوه است، بسیار حساس نیز هست و لازم است هر غواصی، آداب ضروری این شناگری را بداند. باید دانست، ورود به هر عمقی بی اذن خداوند و ولی او ممنوع است. بر این اساس، راه‌یابی به عمق دیگران باید به نحوی صورت بگیرد که مستلزم دخالت، فضولی و تجسس نباشد. معیار این ملاحظه، معیارهای شرعی و واکنش فردی است که به او نزدیک می‌شویم. باید توجه داشت که امانتداری و طهارت، شرط مَحرم شدن است و از ضروریات غواصی در جهاد نرم محسوب می‌شود. نباید از نظر دور داشت که، رعایت

سه شنبه ۹ اسفند ۱۳۹۰ سال اول ۴۰
۶ ربیع‌الثانی۱۴۳۳ شماره

اصل تدریج و ملاحظه ظرفیت افراد، در غواصی بسیار ضروری است. يك جمع صادق و سالم، جمعی نیست که همه کس از همه چیز خبر داشته باشند باید به افراد نزدیک شد و آنها را به اندرونی آورد اما به تدریج. نباید هر کس دری را گشود تا عمق خانه را ببیند. و هر مسئولیتی به او واگذار شود. زیرا ممکن است شخص تازه‌وارد آسیب ببیند. تصور کنید اگر یوسف(علیه‌السلام) فرد تازه‌واردی را مأمور جاسازی پیمانه در وسایل برادرانش می‌کرد، آیا آن تازه وارد، به عصمت و صداقت او شک نمی‌کرد؟ توجه داشته باشید که شگفت‌زدگی و بهت، بسیار شبیه احساس خطر است، پس ملاحظه میزان بهت و تعجب دیگران را بکنید. گفتنی است، این ملاحظات نباید ایجاد وسواس کند و به بهانه احتیاط، از قرب و نزدیک شدن افراد جلوگیری کرد. توجیه بودن افراد در رعایت حدود خود و نیز فضای صمیمی و رثوفانه می‌تواند از بروز دلخوری‌های محتمل در این خصوص جلوگیری کند. خلاصه اینکه قدرت غواصی يك قدرت ویژه در جهاد نرم محسوب می‌شود و توانمندی رزمندگان جهاد نرم به آن سطحی عمیق از آمادگی محسوب می‌شود. این آمادگی را باید از خداوند خواست. امام سجاد(علیه‌السلام) فرمود:

«إِذَا قَامَ قَائِمًا ذَهَبَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ عَنْ شِيعَتِنَا الْعَاهَةَ وَ جَعَلَ قُلُوبِهِمْ كَزُبُرِ الْحَدِيدِ وَ جَعَلَ قُوَّةَ رِجْلِ مَنْهُمْ قُوَّةَ اَرْبَعِينَ رَجُلًا وَ يَكُونُونَ حُكَّامِ الْاَرْضِ وَ سَنَامِهَا»
مشكاةالأنوار، ص۷۹

در خبر است که تعدادی از دوستان مدرسه قرآن، انتهای این هفته راهی مشهد مقدس هستند. ان‌شاءالله که این سفر مقدمه خیری کثیر و برکتی عظیم برای باقی دوستان اهل -بیت(علیهم‌السلام) بویژه اهالی مدرسه قرآن باشد.

آنچه که سوره مبارکه نساء، در زیارت وداع در گوش جان‌مان خواند، آن بود که رحمت الهی، چنان بر عالم نازل شده است که در هر بستری قابل مشاهده است، به شرط آنکه آن بستر، پاک و طیب باشد و شرایط نزول و جلوه رحمت را در خود داشته باشد. رحمت الهی را می‌توان مشاهده کرد، در مهربانی و شفقت پدر و مادر، در قومیت و ولایتی که پدر در بیت دارد، در معنویت و طهارتی که مادر، برای بیت فراهم می‌کند، در احسان و تواضع و احترامی که فرزندان بیت، نسبت به والدین خود دارند، در لبخندی که اعضای بیت، قربۃ الی الله به هم هدیه می‌دهند. موحّد، کسی است که همه زیبایی‌های بیت را جلوه و مظهر رحمت حق بداند و به جز رحمت جاری حق، چیز دیگری مشاهده نکند. این سوره بزرگوار، معرفت و عرفان و توحید را در ساحت بیت و خانواده مطرح می‌کند. می‌توان به جای چله‌نشینی در خلوت، در بیت، بیتوته کرد، مؤمنانه بیتوته کرد! راه بهشت، از بیت می‌گذرد! بیتی که مرد آن، اهل قیام باشد و زن آن، قانت و صالح باشد. چنین بیتی نه تنها، بستر نزول رحمت الهی برای اعضای آن است، بلکه می‌تواند بستر نزول رحمت برای یک جامعه باشد.

ای صاحب سوره مبارکه نساء، به حق آیات سوره مبارکه نساء، شفیع ما باش در روز جزاء و پیوندمان ده با خیرالنساء(علیها‌سلام)

هفته‌نامهٔ فرهنگی، خبری مدرسهٔ دانشجویی قرآن و عترت دانشگاه تهران

یاری در خط امام یا ناری بر قلبش؟!

بررسی نکات و دقایقی از دعا از منظر قرآن، استاد رحیمه

﴿اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَ آخِرِنَا وَ آيَةً مِنْكَ وَ ارْزُقْنَا وَ أَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ﴾ آیه ۱۱۴ سوره مبارکه مائده

در آیه فوق، نکات تدبری فراوانی وجود دارد. یکی از قابل‌توجه‌ترین نکات تدبری آن، این است که هنگامی که حکم قتال در جامعه صادر می‌شود، گروهی از مردم آن را مساوی مرگ می‌گیرند. در حالی که میان حکم جهاد و مرگ، فاصله‌ای وجود دارد و هر جهادی لزوماً به مرگ ختم نمی‌شود.درخواست نزول مائده توسط حضرت مسیح(علیه‌السلام) به تقاضای حواریین از سؤالات شاقه بر آن جناب بوده، زیرا آنان گفتند: «ای عیسی! آیا پروردگار تو می‌تواند مائده‌ای از آسمان بر ما نازل کند؟». اولاً به ظاهرش مشتمل بوده بر پرسش از قدرت خدای سبحان و این پرسش با ادب عبودیت نمی‌سازد. ثانیاً متضمن معجزه جدیدی بوده و این نیز بی‌ادبی دیگری است، برای اینکه معجزات آشکار مسیح(علیه‌السلام) از هر جهت بر آنان احاطه داشت. پس اینکه حواریین از مسیح درخواست معجزه‌ای مخصوص به خود کنند بی شایهت به بازیچه گرفتن آیات خدا و بازی گرفتن خود آن جناب نیست، از همین جهت **هنگامی که حکم قتال در جامعه صادر می‌شود، گروهی از مردم آن را مساوی مرگ می‌گیرند.**

مسیح(علیه‌السلام) با جمله **﴿اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾** (مائده/۵۷) توبیخ‌شان کرد، لیکن از آنجایی که حواریین درباره تقاضای خود پافشاری کرده، ناگزیر سؤال بی‌ادبی آنان را به نحوی که بتوان به درگاه عزت و کبريائش برد اصلاح نمود. اولاً آن را به عنوان عیدی که اختصاص به او و امتش داشته باشد عنوان نمود، چون درخواستی بود ابتکاری و بی‌نظیر در بین معجزات انبیاء(علیهم‌السلام) برای اینکه معجزات انبیاء(علیهم‌السلام) یا برای اتمام حجت بود و یا برای این بود که امت محتاج به نزول آن می‌شدند و امت حضرت مسیح(علیه‌السلام) دارای هیچ‌يك از این دو صفت نبودند. ثانیاً سخنان طولانی حواریین را دربارۀ فوائد نزول آن از قبیل اطمینان دل‌هایشان و علم‌شان به صدق گفتار حضرت مسیح(علیه‌السلام) و شهادتشان بر مائده همه را با جمله کوتاه **﴿وَ آيَةً مِنْكَ﴾** خلاصه کرد. ثالثاً غرض خوردن را که آنها مقدم بر همه اغراض خود ذکر کرده بودند: **﴿ثُمَّ يَذُوقُ نَآكُلُ مِنْهَا﴾** (سوره مبارکه مائده/ آیه ۱۱۳)، وی هم آن را در آخر ذکر کرد و هم اینکه لباسی بر آن پوشانید که به ادب حضور

خوشه‌چینان

هلو، برو تو گلو!

از گردان ادبی امام سجاد(علیه‌السلام)

هر فرهنگی ادبیات مخصوص به‌خود را دارد و فرهنگ قرآنی نیز از این قاعده مستثنی نیست. با ورود ادبیات جدید می‌توان در نوع گفتمان بخش عمده‌ای از جامعه دست برد. گردان ادبی قصد دارد هم معارف قرآنی ساده‌سازی شود به حدی که عامه جامعه بتوانند از آن بهره ببرند و هم بتوانند ادبیات جدیدی را در زندگی روزانه مردم وارد کند. برای ساده لازم است نکاتی را که هر متن باید آنها را داشته باشد

پیش‌دانشجو

آی آدمها...!

کلاس تدبر ویژه خواهران پیش‌دانشجو، پنج شنبه‌ها

شروع یک سوره همواره با هجوم مطالب و گزاره‌های جدیدی همراه است. شروع سوره‌ی حج نیز طبیعتاً با مطالب متنوعی همراه بود . خصوصاً با وجود مناسک حج که در این سوره جا گرفته است و این همه انذار و انذار ...انذار روزی که از آن به عنوان زلزله یاد شده

فاطمه زهرا شجاعیان

سه شنبه ۹ اسفند ۱۳۹۰ سال اول ۴۰
۶ ربیع‌الثانی۱۴۳۳ شماره

موافق‌تر بود، لذا گفت: **﴿وَ ارْزُقْنَا﴾** و در ذیلش گفت: **﴿وَ أَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ﴾**. علاوه بر این، ادب دیگرش این بود که کلام خود را به ندای: **﴿اللَّهُمَّ رَبَّنَا﴾** آغاز نمود و حال آنکه سایر انبیاء، دعای خود را تنها با کلمه: **﴿رَبِّ﴾** و یا **﴿رَبَّنَا﴾** افتتاح می‌کردند، این زیادتی ندا در دعای مسیح(علیه‌السلام) برای رعایت ادب نسبت به موقعیت دشوارتر خود بود.

مبارزه با عوام‌فریبی

از گردان مالک اشتر

مدرسه و دانشگاه و ... ندارد، هر کجا که دست به قلم شده باشید و امتحانی داده باشید، بالاخره یکی از سوالات امتحان «تعریف کنید» بوده است. همیشه واژه‌ها و اسم هایی وجود دارند که برگرفته از یک واقعه، جریان، مفهوم و یا ایدئولوژی خاصی هستند که نیاز به توضیح و تعریف کردن دارند. اما آیا در همه‌ی موارد، اسامی با واقعیت در حال وقوع مطابقت دارند؟

به این مثال توجه کنید: کشوری ادعای طرفداری از حقوق بشر می‌کند و به اسم حقوق بشر و به بهانه‌ی ساقط کردن یک دیکتاتور که به مردم ظلم می‌کند، به کشور دیگری حمله می‌کند، مردم غیرنظامی را هدف گلوله و خمپاره قرار می‌دهد و نفت آن ها را به غارت می‌برد و

دقیق‌ترین نام‌گذاری‌هایی که کاملاً منطبق با ویژگی‌های مصادیق موجود است در قرآن کریم یافت می‌شود.

نام این عمل را دفاع از حقوق بشر می‌گذارذ. حال اگر سوال امتحانی شما این باشد که: «دفاع از حقوق بشر» را تعریف کنید، چه جوابی می‌دهید؟ آیا جواب شما به جریان غارتگری که ارائه شد، نزدیک است؟!

وضع شدن اسامی ناکارآمد برای مصادیق مختلف، در عرصه‌های گوناگون قابل مشاهده است و از آسیب‌های آن، کژفهمی‌هاست و این کژفهمی‌ها، راهی است برای چپاول و سلطه‌گری‌ها. اما دقیق‌ترین نام‌گذاری‌هایی که کاملاً منطبق با ویژگی‌های مصادیق موجود است در قرآن کریم یافت می‌شود. و تنها کسانی می‌توانند در جامعه عهده‌دار وضع اسمها و نام‌ها برای مصادیق مختلف شوند که بر مفاهیم قرآنی مسلط باشند و این مهارت را در خود نهاده‌ینه کرده باشند. از جمله مزایای این مهارت، این است که ابزار مناسبی برای شناخت واژگان ساختگی و عوام‌فریبانه‌ی دشمن است.

کردن مفاهیم، لازم است مصادیقی در قالب داستان بیان شود و نیز می‌توان از تمثیل استفاده کرد. یکی از مسائلی **هر سوره‌ای غرض هدایتی دارد و باید در هر متنی که به سوره مربوط است روح غرض جاری باشد.**

که در کتابچه‌های سوره‌ها لازم است رعایت شود نزدیک شدن مفاهیم به زندگی مردم است به طوری که هر کس بتواند نکات کاربردی از آن استخراج کندو باعمل به آنها انس بیشتری باقرآن پیدا‌بکند.

هر سوره‌ای غرض هدایتی دارد و باید در هر متنی که به سوره مربوط است روح غرض جاری باشد. برای این منظور لازم است نکاتی را که هر متن باید آنها را داشته باشد

استخراج و به آنها توجه کرد.

نکاتی که لازم است برای نوشتن متن برای سوره مبارکه کوثر به آنها توجه کرد:

۱• جریانی از بالادست (ناحیه ربوبی) نزول پیدا می‌کند.

۲• استمرار در جریان نزول

۳• اقتضایی برای عطا از طرف بنده باید وجود داشته باشد.

۴• نماز و نحر ایجادکننده استمرار رحمت نازل شده است.

۵• انسان می‌تواند نسبت به این جریان موضع‌گیری منفی و مثبت داشته‌باشد.

باشد که با دعای خیر شما و نیز قلم‌های شما و عنایات حضرت حق این دعا(خواست) مستجاب شود.

است. روزی که هر کس به فکر خویش است .....و تبشیر و تبشیر و تبشیر ...و بشارت روزی که مومنان در جایگاه‌های امن الهی در لباس‌های حریرند.

سوره با «یا ایها الناس» شروع می‌شود. انکار که فریاد می‌زنند: آی مردم! بیایید به سوی پروردگارتان، به سوی اصول دین، و به سوی خانه‌ی خدایتان، مجمع مسلمانان، مَأْمَن اَمَن خدا. آی کسانی که بدون علم درباره خدا جدال می‌کنید! باید بدانید که تبعیت شیطان را می‌کنید. بیایید و خدایتان را بشناسید. نگذارید شیطان بر شما تسلط یابد، قصدهایتان را خدایی کنید. قصدهای دور و نزدیکتان را ...